

Flora- en faunaonderzoek te Hornerheide

In opdracht van:
BRO Boxtel

september 2008

J.P.M. Hovens en G. Lenstra

Faunaconsult

Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Werkwijze	3
2.1	Beschrijving van het plangebied	3
2.2	Veldinventarisatie	3
4	Resultaten inventarisatie	5
5	Conclusies en aanbevelingen	7

1 Inleiding

BRO Boxtel heeft bij monde van Rob van Dijk aan Faunaconsult gevraagd op het terrein van zorgcentrum Hornerheide een inventarisatie laten uitvoeren in het kader van de Flora- en faunawet. Hiertoe is het voorkomen van roofvogel-, uilen- en spechtennesten, amfibieën, reptielen, vleermuizen, beschermde planten en eekhoornnesten onderzocht.

2 Werkwijze

2.1 Beschrijving van het plangebied

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Het plangebied bestaat uit gemengd naald- en loofbos met enkele gebouwen. In het plangebied bevinden zich drie vennen, een beek en enkele leegstaande gebouwen.

2.2 Veldinventarisatie

Tabel 1 geeft weer wanneer de verschillende soortgroepen zijn geïnventariseerd.

Tabel 1. Inventarisatiemomenten per soortgroep (in 2008)

soortgroep	29/30 april	28/29 mei	8/9 juni	29 augustus
hogere planten		X	X	
Amfibieën, reptielen en vissen	X	X	X	
vleermuizen	X	X	X	X
vogels	X	X	X	

Planten

In mei en juni is het plangebied afgezocht naar beschermde en bijzondere planten; deze zijn gedetermineerd en op kaart ingetekend.

Amfibieën en vissen

Alle in het plangebied aangetroffen wateren werden op 29/30 april, 28/29 mei en 8/9 juni 2008 met behulp van een steeknet (met een breedte van ongeveer 70 cm) bemonsterd. Per bemonstering werd ongeveer 20 maal geschept. De daarbij gevangen vissen, amfibieënlarven en adulte amfibieën werden ter plaatse gedetermineerd en direct daarna weer los gelaten. Voorafgaand aan elke steeknetbemonstering werd geluisterd om roepende amfibieën te lokaliseren en tevens een beeld te krijgen van de aantallen.

Vleermuizen

Het plangebied is gedurende drie nachten (van een half uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsopgang) onderzocht op het voorkomen van vleermuizen: in de nacht van 29 op 30 april; de nacht van 28 op 29 mei, de nacht van 8 op 9 juni en in de eerste helft van de nacht van 29/30 augustus onderzocht. Daarbij werd telkens het gehele plangebied doorlopen en werden, met behulp van een heterodyne vleermuisdetector en een sterke zaklamp, vleermuizen opgespoord en gedetermineerd. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder geluidsopnamen gemaakt, waarvan achteraf het sonogram op de computer is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foerageergebieden werden op deze manier in kaart gebracht. Eventuele dagverblijven werden in kaart gebracht door aan het begin van de avond en aan het einde van de nacht te zoeken naar zwermende vleermuizen.

Vogels

Het voorkomen van vogels is tijdens de ochtendbezoeken op (30 april, 29 mei en 9 juni) en de voorafgaande nachten (tijdens het vleermuizenonderzoek) in kaart gebracht, aan de hand van zang en op zicht. Om spechten-, roofvogel- en ransuilnesten te vinden zijn alle bomen geïnspecteerd en is er tijdens de bezoeken geluisterd naar bedelende vogeljongen. Eventuele nestkasten en spechtennesten werden in de broedtijd met behulp van een lange ladder en boomcamera geïnspecteerd.

Reptielen en overige soortgroepen

Op 29 april zijn 20 golfstalen platen van circa 70 bij 70 cm in het bosgebied (met name rondom de vennen) neergelegd. Deze zijn in tijdens alle vervolfbezoeken omgedraaid om eventuele er onder

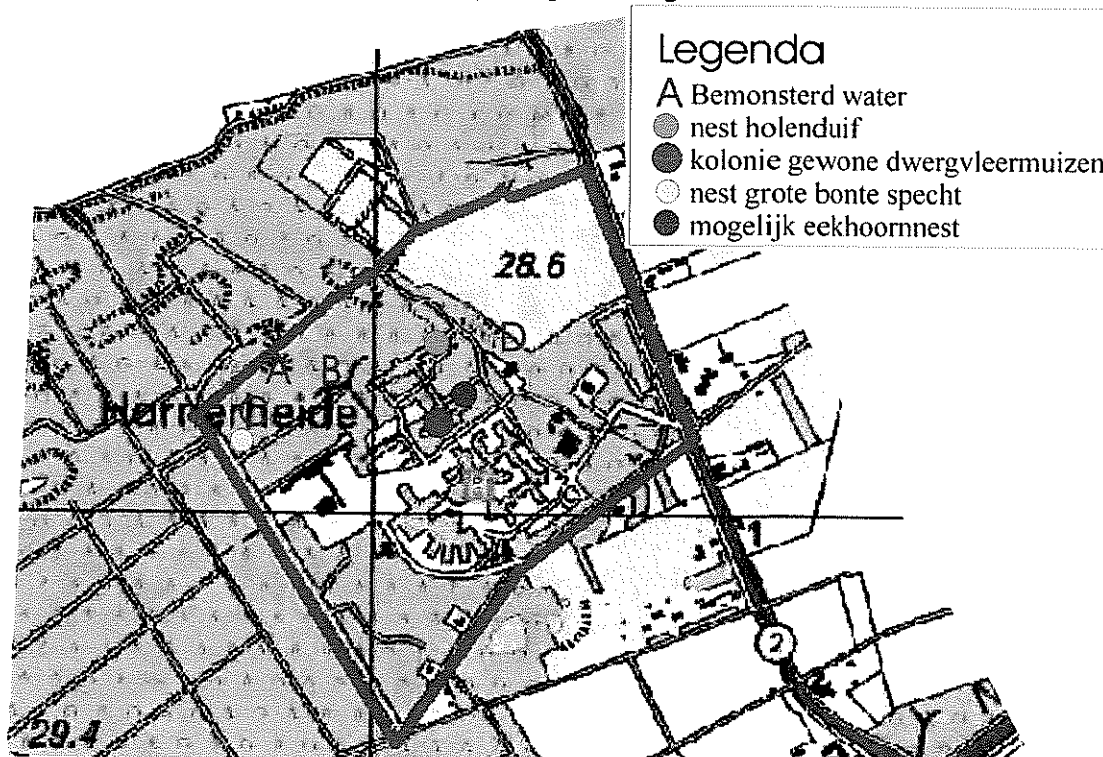
zittende amfibieën en reptielen waar te nemen. Tijdens het laatste veldbezoek zijn alle platen weer uit het gebied verwijderd.

Overige soortgroepen zoals overige zoogdieren werden gezocht tijdens al het overige veldwerk. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Tevens zijn de boomkruinen afgezocht naar eekhoornnesten; de locaties daarvan zijn op kaart ingetekend.

3 Resultaten inventarisatie

Amfibieën, reptielen en vissen

Figuur 1 geeft de ligging weer van de bemonsterde wateren (locaties A tot en met D). Locaties A, B en C zijn vennen, locatie D is een beek. In locatie D werden enkele driedoornige stekelbaarzen gevangen (niet beschermd), beschermde vissen zijn nergens waargenomen.

Figuur 1. Bemonsterde wateren (A t/m D) en bevindingen

In locatie A zijn snoeren en honderden larven van de gewone pad, 3 mannelijke kleine watersalamanders en 2 vrouwelijke kleine watersalamanders aangetroffen. In locatie B zijn honderden larven van de gewone pad waargenomen. In locatie C zijn alleen tijdens het eerste bezoek alpenwatersalamanders waargenomen: 1 neoteen exemplaar en een adult mannetje. Het lijkt er dus op dat deze soort zich in 2008 niet heeft voortgeplant, maar wel in 2007. Daarnaast zijn er 1 mannelijke en een vrouwelijke adulte kleine watersalamander waargenomen en 3 adulte middelste groene kikkers. Tijdens het onderzoek met de golfplaten werd alleen op 9 juni een dier waargenomen: een adulte bruine kikker (*Rana temporaria*). Tijdens het onderzoek werden er geen reptielen waargenomen. Tabel 2 geeft een overzicht van de waarnemingen van de steeknetbemonstering en het onderzoek met de golfstalen platen.

Tabel 2. Amfibieën en vissen met een (mogelijke) vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied. De status van de soorten in de Flora- en faunawet en Nederlandse Rode Lijst is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	RL	locaties waar de soort is waargenomen
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) adult	X				Onder plaat nabij locatie C
Middelste groene kikker (<i>Rana esculenta</i>) adult	X				C
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) larven en snoeren	X				A, B,
Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) adult	X				A, C
Alpenwatersalamander (<i>Triturus alpestris</i>)		X			C

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	RL	locaties waar de soort is waargenomen
adult en neoteen					

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

RL = Nederlandse Rode Lijst met categorieën: ernstig bedreigd (EB); bedreigd (BE); kwetsbaar (KW) en gevoelig (GE)

Zoogdieren

In de ochtend van 28 mei vlogen zo'n 30 tot 50 gewone dwergvleermuizen in de nok van een van de gebouwen in het onderzoeksgebied (zie foto voorkant). De ligging van dit kolonieverblijf is in figuur 1 weergegeven als een rode stip. Tijdens de overige nachten is deze kolonie niet meer waargenomen. Wel werden er elke nacht zo'n 2 tot 3 solitaire gewone dwergvleermuizen waargenomen, die jaagden bij een lantaarn in het plangebied of boven het bosven net buiten het plangebied.

Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van overige zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Wel bevindt zich in de top van een van de grove dennen een eekhoornnest (paarse stip in figuur 1) en werden er diverse egels en konijnen gezien. Tabel 4 geeft een overzicht van de waargenomen zoogdiersoorten met een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied.

Tabel 4. In het gebied waargenomen beschermde zoogdiersoorten met een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	RL
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X	
Eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)		X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X			
Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	X			

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

RL = Nederlandse Rode Lijst met categorieën: ernstig bedreigd (EB); bedreigd (BE); kwetsbaar (KW) en gevoelig (GE)

Vogels

Tijdens het onderzoek werden de volgende vogels waargenomen: gekraagde roodstaart, zwarte roodstaart, koolmees, pimpelmees, holenduif, zanglijster, merel, kneu, grote bonte specht, roodborst, winterkoning, houtduif, boomklever, tjiftjaf, houtduif, zwarte specht, kuifmees, zwartkop, vink, Turkse tortel en goudhaan. Van de volgende van deze soorten werden nesten gevonden: holenduif (jong in bosuilennestkast tegen gebouw) en grote bonte specht (hol in grove den op circa 3 m hoogte). De gevonden nesten zijn in figuur 1 weergegeven.

Van de zwarte specht werd slechts eenmaal de roep gehoord, deze heeft geen nest in het plangebied. Uilen, roofvogels of hun nesten zijn in het plangebied niet waargenomen. Met uitzondering van de kneu en de zwarte specht hebben alle waargenomen vogelsoorten waarschijnlijk een of meerdere broedterritoria in het plangebied.

Beschermde planten

Beschermde planten zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen.